

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

בקשת פטנט 234696
(השמעת טענות לפי סעיף 159 לחוק)

GENENTECH INC.

המתנגדות:

ע"י ב"כ ריינהולד כהן ושותפיו

ה ח ל ט ה

1. ענייננו בשאלה האם יש להותיר על מכונה את ההגבלה הנוהגת כיום לגבי הגשת בקשות חלוקה לפטנט הנעשית על פי הוראות סעיף 24 לחוק הפטנטים, התשכ"ז-1967 (להלן: "החוק" או "חוק הפטנטים").
2. בקשה לפטנט מספר 234696 (להלן: "בקשה 696") שכותרתה "טיפול עם נוגדני אנטי-ErbB2" ("TREATMENT WITH ANTI-ErbB2 ANTIBODIES") הוגשה ביום 17.9.2014 כבקשת חלוקה מבקשת לפטנט שמספרה 214084 (להלן: "בקשה 084" או "בקשת החלוקה הראשונה"). בקשה 084 טרם קובלה באותו המועד והיתה בעצמה בקשת חלוקה מבקשה מספר 136201 (להלן: "בקשה 201" או "הבקשה ההוררה").
3. בקשה 201 הוגשה כשלב לאומי של בקשת פטנט בינלאומית PCT/US/1998/026266 ותבעה דין קדימה מבקשת פטנט בארה"ב US 60/069346 מיום 12.12.1997. בקשה 201 קובלה ביום 31.8.2011 וביום 28.11.2011 הוגשה הודעת התנגדות לרישום פטנט בגינה.
4. טרם שקובלה בקשה 201 הגישה המבקשת ביום 14.7.2011 את בקשה 084 כבקשת חלוקה ראשונה ממנה וכותרתה "ערכה הכוללת נוגדנים מואנשים כנגד ErbB2 והוראות לשימוש בהם לטיפול בסרטן שד" ("KIT COMPRISING HUMANIZED ANTI-ErbB2 ANTIBODIES AND INSTRUCTIONS FOR THEIR USE TO TREAT BREAST CANCER") ולגביה יפורט בהמשך.
5. מאחר שבקשה 084 היתה תלויה ועומדת ביום הגשת הודעת ההתנגדות לבקשה 201, ביום 4.12.2011 הוקפא הליך ההתנגדות לבקשה ההוררה בהתאם להוראותיו של חוזר רשם מ.ג. 23

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

- "טיפול בבקשות חלוקה לפי סעיף 24 לחוק הפטנטים, התשכ"ז-1967" שהיה בתוקף באותו מועד. החוזר נכנס לתוקף ביום 31.3.2004 ועל פיו הוקפאו הליכי התנגדות לבקשות הורות או לבקשות חלוקה עד חלוף חודש ממועד פרסומה של הבקשה הנלווית האחרונה לפי סעיף 26 לחוק.
6. לימים בוטל חוזר רשם מ.ג. 23 והנחיותיו הוחלפו בהנחיות חדשות בחוזר רשם 020/2012 "הליך התנגדות לבקשה לפטנט שהופרדה ולבקשה לפטנט שחולקה" (18.11.2012). בהתאם לחוראות התחולה של חוזר 20/2012, בהן נקבע כי יכול שייעתר הרשם להסרת הקפאת ההליכים האמורה, הוגשה ביום 23.9.2014 בקשתה של המבקשת לחידוש הליך ההתנגדות לבקשה ההורה.
7. לאחר הגשת הבקשה לחידוש הדיון בהליך ההתנגדות התנהלו מגעים בין הצדדים בעקבותיהם הוגשה בקשה להסרת ההתנגדות. לאור בקשת הצדדים נסגר תיק ההתנגדות בהחלטת מיום 28.5.2015, וביום 12.7.2015 ניתנה תעודת פטנט 136201.
8. כאמור, בקשה 084 הינה בקשה מיום 14.7.2011 שחולקה מבקשה 201 (משאור דבר הגשת בקשה זו זכתה היא לתאריך הבקשה ההורה ממנה חולקה, דהיינו 10.12.1998). בגרסתה הראשונה כללה בקשה 084 תשע עשרה תביעות. במהלך בחינת הבקשה ולאור הליקויים שהעלתה הבוחנת בהודעותיה, החליטה המבקשת ביום 5.6.2014 למחוק חלק מתביעות הבקשה תוך שציינה כי ייתכן ותגיש בקשת חלוקה בגין התביעות שנמחקו. בגרסה השלישית והאחרונה של מערכת התביעות שהוגשה ביטלה המבקשת חלק מתביעות הבקשה כך שנותרו בה שש תביעות.
9. כאמור לעיל, כחודש לפני שקובלה בקשה 084, ביום 17.9.2014 הגישה המבקשת את בקשת החלוקה הנוספת דן, בקשה 696. כיוון שעצם הגשתה כבקשת חלוקה מבקשת חלוקה עמדה בניגוד להוראות חוזר רשם מ.ג. 81 "חלוקת בקשות לפטנט" (15.2.2010) (להלן: "חוזר 81"), ביקשה המבקשת את אישור דבר ההגשה לפי סעיף 14 לחוק, כמו גם את ביטול הוראות חוזר 81. בקשותיה החלופיות של המבקשת היו החרגת בקשה 696 מהוראות החוזר בעניינה או השמעת טענותיה לעניין זה בהתאם להוראות סעיף 159 לחוק.
10. בהתאם להחלטת מיום 5.10.2014 זומנה המבקשת להשמעת טענותיה בפני תוך כך שהוריתי שתיכנס לתור הבחינה. בעקבות אותה החלטה הוכנסה בקשה 696 לתור הבחינה ופרטיה פורסמו לעיון הציבור בהתאם לסעיף 16 לחוק ביום 30.10.2014. המבקשת הגישה סיכום טענותיה בכתב ביום 11.1.2015 והתייצבה להשמעת טענותיה ביום 14.1.2015.

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

11. להשלמת התמונה יצוין שכאמור קובלה בינתיים בקשה 084' ובין לבין גם ניתן בגינה פטנט ביום 27.5.2015.

12. בסעיף 24 לחוק נקבעו ההוראות הנוגעות לחלוקת בקשה לפטנט בזו הלשון:

24. (א) כל עוד לא קובלה הבקשה, זכאי המבקש לדרוש שהיא תחולק לבקשות אחדות.
- (ב) נכללו בבקשה יותר מאמצאה אחת, רשאי הרשם, כל עוד לא קיבל את הבקשה, להורות למבקש לחלק את בקשתו.
- (12) בסעיף קטן זה –
- ”הבקשה הנבחנת” – בקשה לפטנט הנבחנת לפי סעיף קטן זה; “הבקשה האחרת” – בקשה לפטנט שאינה הבקשה הנבחנת ושתאריכה, לענין סעיף 9, קודם לבקשה הנבחנת לגבי חלק מהבקשה הנבחנת;
- (2) הרשם רשאי להורות על חלוקת הבקשה הנבחנת, על חלוקת הבקשה האחרת או על חלוקה של שתייהן, או על מחיקתן של מקצת התביעות בכל אחת מהבקשות כאמור, הכל לפי בחירת המבקש לגבי בקשתו אם נתקיימו בבקשה הנבחנת כל אלה:
- (א) האמצאה שהיא נושא הבקשה הנבחנת לא נמצאה כשירה לפטנט, במלואה או בחלקה, בשל קיומה של הבקשה האחרת;
- (ב) דבר קיבולה של הבקשה האחרת טרם פורסם לפי סעיף 26;
- (ג) האמצאה נושא הבקשה האחרת לא נמצאה כשירה לפטנט, במלואה או בחלקה, בשל קיומה של הבקשה הנבחנת.
- (ג) בכפוף להוראות סעיף 23 יהא תאריכה של כל אחת מהבקשות שהופרדו לפי סעיף זה כתאריך הבקשה שחולקה.

13. מדיניות הרשות בנושא חלוקת בקשות לפטנט שהינן בעצמן בקשות חלוקה נקבעה בחוזר 81. בחוזר 81 אומצה הפרשנות לפיה ניתן לחלק בקשות לפטנט שהן בקשות הורות (להלן: “בקשות חלוקה מסדר ראשון”). היינו, נקבע שלא לקבל את הפרשנות לפיה ניתן לחלק בקשה לפטנט שהינה בקשת חלוקה בעצמה (להלן: “בקשות חלוקה מסדר שני”). הנימוקים שפורטו בחוזר לאימוץ פרשנות זו היו הצורך בסיום הליכי הבחינה בזמן סביר כמו גם שמירה על הוודאות המשפטית לכלל הציבור, כדלקמן:

”מטרת חוזר זה הינה להודיע לציבור על הפרשנות שתינתן ברשות הפטנטים לסעיף 24(א) לחוק הפטנטים, תשכ”ח – 1968 (להלן: “החוק”).

סעיף 24(א) לחוק קובע כדלקמן: “כל עוד לא קובלה הבקשה, זכאי המבקש לדרוש שהיא תחולק לבקשות אחדות.”

הוראה זו ניתנת לשתי פרשנויות שונות: האחת, כי הבקשה ההורה, והיא בלבד, ניתנת לחלוקה עד מועד הקיבול; השנייה, כי הבקשה ההורה, וכן כל בקשה חלוקה ממנה, ניתנות לחלוקה עד מועד הקיבול של כל אחת מהן.

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

הרשות מודיעה בזאת כי הפרשנות שתאומץ הינה כי הבקשה ההורה, והיא בלבד, ניתנת לחלוקה עד מועד הקיבול, וזאת, בין היתר, בשל הצורך לסיים את הליכי הבחינה בזמן סביר וכן משיקולים של ודאות משפטית לכלל הציבור.

14. ביום 2.3.2010 פורסמה הודעת הבהרה ראשונה לחוזר 81 ובה הוחלה הפרשנות האמורה גם על סעיף 24(ב) לחוק וכן נדחתה תחולתו של החוזר. לבסוף נכנסו הוראות החוזר לתוקפן ביום 15.7.2010 והוחלו על בקשות לפטנט לגביהן פורסמה הבקשה ההורה מיום 16.7.2010 מכח הודעת הבהרה שפורסמה ביום 21.3.2010. יצוין כי בקשות לפטנט אשר הבקשה ההורה שלהן פורסמה עד ליום 15.7.2010 הוחרגו מהוראות החוזר.

15. כפי שפורט בחוזר 81, הוראות סעיף 24 ניתנת לשתי פרשנויות. האחת היא זו שאומצה ומיושמת בעקבות החוזר ולפיה בקשת הפטנט ההורה והיא לבדה, ניתנת לחלוקה עד מועד הקיבול – דהיינו, שלא יותרו תתי-חלוקות. פרשנות שנייה שהוצעה לסעיף 24(א) היא זו לפיה כל בקשה, ובכלל זה כל בקשת חלוקה, ניתנת לחלוקה בעצמה, ללא הגבלה של כמות תתי-חלוקות, עד למועד הקיבול של הבקשה אותה מחלקים. פרשנות שנייה זו היתה למעשה הפרקטיקה שנהגה עד מועד תחולתו של חוזר 81.

16. כאמור, המבקשת משיגה על הנחיה זו וסבורה כי היא תורגת ממתחם הסבירות וכי לא היה ביסוס לקבעה. בקשתה החלופית של המבקשת היא לסטות ממדיניות זו בעניינה שכן סבורה היא כי בנסיבות העניין חלוקת בקשה 084 היא הדרך המיטבית להגן על אמצאתה.

17. למעשה, נתבקש ביטול או שינוי הפרשנות הנהוגה ברשות לסעיף 24 לחוק כפי שזו עולה מהוראות חוזר 81.

18. בהתייחס לנימוקים שעמדו בבסיס הוראות חוזר 81 סבורה המבקשת כי אין בשלילת האפשרות להגשת בקשות חלוקה מבקשות לפטנט שהינן בקשות חלוקה בעצמן כדי לתרום להעלאת הודאות המשפטית הציבורית. לשיטתה, ודאות לגבי היקף הזכויות הבלעדיות שנתבעות בפטנטים התקיימה טרם החלתן של הוראות החוזר ואף יתכן כי יש בהוראות אלה כדי להגביר את חוסר הודאות וליצור הליכי סרק שמהם ניתן היה להימנע. זאת מסבירה המבקשת בכך שלמעשה מספר בקשות החלוקה שניתן להגיש בגין בקשה הורה אחת אינו מוגבל, כל עוד הן מוגשות לפני קיבולה של הבקשה ההורה.

19. המבקשת מוסיפה ומנמקת כי מספר סדרי החלוקות אינו משפיע בהכרח על משך בחינתן וטוענת כי בקשת חלוקה עשויה להימצא כשירה לקיבול טרם הסתיימה בחינתה של הבקשה ממנה חולקה, ללא קשר לסדר החלוקה. זאת, בין היתר, כיוון שטרם מועד הקיבול רשאי המבקש לתקן בקשתו לפטנט ללא מגבלה.

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

20. לטענת המבקשת, יש לפרש את סעיף 24 לחוק באופן אשר יעלה בקנה אחד עם תכלית החוק ולאור עקרונות יסוד בדיני הפטנטים ותוצאתה של פרשנות זו היא כי אין להבחין בין בקשה לפטנט שהינה בקשת חלוקה לבין בקשה לפטנט שהיא בקשה הורה. מכך נובע, לשיטתה, כי כל בקשה באשר היא, ניתנת לחלוקה.

21. המבקשת סבורה כי גם אם בהפעלתו מתגשמות התכליות בגינן נקבעו הוראות חוזר 81, הרי שאין מקומן של הוראות אלה בהנחיה מנהלית כי אם בחקיקה. לדבריה, על ההוראות לשקף את עקרונות היסוד שבדיני הפטנטים באופן שלא יהווה פגיעה בלתי סבירה באינטרסים של מבקשי הפטנטים בפרט או בזכויות קנייניות בכלל. לשיטתה, אין להחיל לעניין זה הוראות גורפות כיוון שבמקרים מסוימים – כגון בעניינה – יש מקום לחרוג מהוראות אלה.

22. בטיעוניה ביקשה המבקשת אף להסתמך על לשון Article 4.G לאמנת פאריס המתייחסת לבקשות חלוקה בזו הלשון:

"(1) If the examination reveals that an application for a patent contains more than one invention, the applicant may divide the application into a certain number of divisional applications and preserve as the date of each the date of the initial application and the benefit of the right of priority, if any.

(2) The applicant may also, on his own initiative, divide a patent application and preserve as the date of each divisional application the date of the initial application and the benefit of the right of priority, if any. Each country of the Union shall have the right to determine the conditions under which such division shall be authorized." (ההדגשה אינה במקור – א.ק.)

23. כבר עתה אומר כי הוראות אלה מלמדות כי ניתנה הזכות לכל מדינה לקבוע את התנאים להגשת בקשות חלוקה ואיני סבור כי בהוראות חוזר 81 יש כדי לחרוג מאמת מידה זו.

24. הוראות חוזר 81 שהינן, למעשה הנחיות מנהליות, נועדו לאפשר לרשות המנהלית ליישם את מדיניותה ואת הדין מכוחו היא פועלת, תוך הבטחת שקיפות וודאות בפעולה מול הרשות ושמירה על גמישות המנהל (ר' לעניין זה חוזר רשם 001/2011-כללי "מעמדם, נוסחם ואופן פרסומם של חוזרי רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר" (28.8.2012)). הנחיות מנהליות מאפשרות להפעיל את שיקול הדעת בעקביות ובאופן שוויוני בהתייחס לסוגיות הרלוונטיות לכלל ציבור המבקשים (ר' הנחיות היועץ המשפטי לממשלה 1.0002 "הנחיות מנהליות" (התשס"ב) (להלן: "הנחיות היועץ" ש"י)); ר' גם התנגדות לבקשות רישום סימני מסחר 210591, 210633, 210639, 210640 ("LOVOL") (בקשה להארכת מועד להגשת בקשה

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

לפסיקת הוצאות) HEBEI AULION HEAVY נ' Volvo Trademark Holding AB (פורסם באתר רשות הפטנטים, 30.10.2014); התנגדות לפטנט INDUSTRIES CO., LTD (פורסם באתר רשות הפטנטים, 16.9.2015); החלטה בבקשות לרישום מדגמים 51593, 51594 (פורסם באתר רשות הפטנטים, 9.6.2013). TEQUILA CUERVO, S.A. DE C.V. (פורסם באתר רשות הפטנטים, 9.6.2013).

במקרה זה הוראות חוזר 81 יישמו את שיקול הדעת של הרשות בפרשנותה את הוראות סעיף 24 לחוק.

25. על אף האמור, הנחיות מנהליות גמישות מטבען, וניתנות לשינוי לאור שינוי נסיבות או בהתאם לניסיון ולצרכי הרשות המנהלית (הנחיות היועמ"ש בעמוד 7).

יתר על כן, על הרשות מוטלת החובה לבחון שינוי נסיבות ולהתאים את הנחיותיה לרוח הזמן (ר' לעניין זה הנחיות היועמ"ש בעמוד 21 שהסתמכו על דברי כב' המשנה לנשיא מ' בן-פורת ב- בג"צ 627/82 ליבמן נ' המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית בישראל (פורסם בנבו, 14.3.1984); ר' גס: י' דותן, הנחיות מנהליות, המכון למחקרי חקיקה ולמשפט השוואתי ע"ש הרי ומיכאל סאקר, הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים (תשנ"ו), עמוד 176); ד' ברק-ארוז, משפט מנהלי, כרך א' (2010), בעמוד 257). בפרט, על הרשות להפעיל שיקול דעתה במקרה בו נתבקשה לבחון אם נסיבותיו של המקרה שבפניה מחייבות סטייה מההנחיות הקיימות (שם, בעמוד 250).

כן ר' לעניין זה בג"צ 3008/92 הולצמן נ' מפקח העבודה הראשי במשרד העבודה והרווחה, פ"ד מז(1), 642, 648:

"9. אכן, צודק המשיב, כי עניין לנו בשיקול דעתו, וכלל נקוט בידינו, כי אין אנו ממירים את שיקול דעתו של בעל הסמכות בשיקול דעתנו שלנו, כל עוד החלטתו סבירה ומגשימה את המטרה התחיקתית שלשמה ניתן לו שיקול הדעת. על אף זאת, כשממיר בעל הסמכות עצמו שיקול דעת קודם שלו, או של קודמו בתפקיד, בשיקול דעת חדש ופועל על-פיו, כי אז אין בידינו להתעלם מדעה ראשונה, בעת שאנו מעבירים תחת שבט ביקורתנו דעה אחרונה; שכן לא ניתן לראות את הפעולה החדשה כעומדת לביקורת בפני עצמה, אלא כחוליה המחוברת אל קודמתה. אך מובן הוא, כי בעל הסמכות רשאי, ואף חייב, לבדוק עצמו, שמא נפלה שגגה מלפניו בשיקול דעתו הקודם, או שנשתנו הנסיבות המחייבות שיקול מחדש, ובוודאי אינו חייב תמיד לאמץ דעת קודמו בתפקיד. אין על עובד ציבור לדבוק בשיקולי מדיניות קודמים ויהי מה, ועל אף הכול. זכותו של המינהל לשנות את מדיניותו, כל עוד נעשה השינוי על-פי הכללים המשפטיים המכוונים את הפעלתו של שיקול הדעת המינהלי (בג"צ 198/82 מוניץ נ' בנק ישראל [2], בעמ' 471). וכבר נאמר בבג"צ 389/80 דפי זהב בע"מ נ' רשות השידור ואח' [3], בעמ' 436, כי "סטייה מהנחיות פנימיות, אף שאפשרית היא, הרי גוררת היא עמה פגיעה בציפיות סבירות של בני הציבור, מכאן ההלכה, כי רק שיקולים ענייניים סבירים יש בהם כדי להצדיק סטייה

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

של רשות מינהלית מהנחיות פנימיות, שקבעה לעצמה...". לפיכך, משהחליט בעל הסמכות לשנות עמדה קודמת, כי אז ראוי שתישאל השאלה: מה נשתנה? מה צידוק מצא זה לשנות עמדה, שאף היא נתקבלה בשעתה (על-פי ההנחה) מתוך שיקול דעת?" (ההדגשה אינה במקור – א.ק.)

26. חלוקת בקשות פטנט במהלך בחינה נפוצה במשרדי פטנטים ברחבי העולם תחת כותרות כאלו ואחרות. שאלת הסדרת הגשת בקשות חלוקה מבקשה לפטנט והשתת מגבלות על שימוש בכלי זה עלתה בשנים האחרונות במדינות שונות בעולם, בין היתר במשרד הפטנטים של ארה"ב, ה-USPTO, וכן במשרד הפטנטים האירופי, ה-EPO. כך למשל, הטלת מגבלות על הגשת בקשות חלוקה נבחנה בשנים האחרונות ב-EPO, וההסדרים הקבועים לכך בדברי החקיקה שם שונו ועודכנו. בהקשר זה גרסה המבקשת כי המגבלות שהוטלו על הגשת בקשות חלוקה לא השיגו את מטרתן ועל כן, ברבות השנים, בוטלו.

27. בסעיף 76 ל-European Patent Convention (ה-EPC) נקבעה ההוראה לעניין הגשת בקשות חלוקה:

"(1) A European divisional application shall be filed directly with the European Patent Office in accordance with the Implementing Regulations. It may be filed only in respect of subject-matter which does not extend beyond the content of the earlier application as filed; in so far as this requirement is complied with, the divisional application shall be deemed to have been filed on the date of filing of the earlier application and shall enjoy any right of priority .

"(2) All the Contracting States designated in the earlier application at the time of filing of a European divisional application shall be deemed to be designated in the divisional application."

תקנות היישום ל-EPC (Implementing Regulations to the Convention on the Grant of European Patents, 5.10.1973) ובפרט תקנה 36, תוקנו בהקשר זה בשנת 2010 וכן בשנת 2014 כפי שיפורט להלן.

28. לתיקון התקנות בשנת 2010 קדמו החלטות של ה-Enlarged Board of Appeals של ה-EPO. כך למשל, בהחלטתה G 0001/05 ASTROPOWER Inc מיום 28.6.2007, התייחסה הערכאה, בין היתר, לשימוש שעושים מבקשים במגנון בקשות חלוקה, שימוש שיצר מצב בו ניתן "להחיות" בקשת פטנט לתקופה ממושכת:

"13.5 On Article 76(1) and Rule 25 EPC as presently worded the Enlarged Board of Appeal sees no adequate basis for defining any additional requirements to be imposed on divisional applications

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

beyond the requirements that all applications have to fulfil as well. It appears that what applicants consider a legitimate exploitation of the procedural possibilities afforded by the EPC, others consider an abuse in relation to the law as they think it ought to be rather than as it is. The Board finds it unsatisfactory that sequences of divisional applications each containing the same broad disclosures of the original patent application, by means of at least an unamended description, should be pending for up to twenty years. If administrative measures, such as giving priority to the examination of divisional applications and bundling and speedily deciding copending divisional applications so as to minimize the possibility for applicants to keep alive subject-matter on which the Examining Division had already given a negative opinion in one application by means of refiling the same subject-matter again and again, are not adequate, it would be for the legislator to consider where there are abuses and what the remedy could be." (א.ק. – המקור).

29. יצוין כי בהחלטה זו נדונה שאלת פרשנות לסעיף 76(1) ל- EPC בהתייחס למועד האפשרי לתיקון בקשת חלוקה הכוללת, במועד הגשתה, אמצאה הרחבה בהיקפה מזו שתוארה בבקשה ההורה. ההחלטה שהתירה תיקון בקשות חלוקה (גם אם במועד החלוקה הבקשה ההורה כבר לא היתה תלויה ועומדת) ניתנה במקביל להחלטה נוספת בעניין SEIKO G 0001/06 EPSON CORPROATION (הליכים אלה נדונו במאוחד והחלטות בהם ניתנו באותו היום). בזו האחרונה נדונה שאלת היקף האמצאה הנתבעת בבקשה לפטנט שהינה בקשת חלוקה או שרשרת בקשות שכאלה ביחס לבקשות מהן נבעו. שתי החלטות אלה יחדיו התוו את המדיניות ב-EPO בדבר הגשת בקשות חלוקה.

30. על רקע החלטות אלה, בשנת 2008 הוצע לתקן את תקנה 36 לתקנות היישום לאמנה בהתייחס לבקשות חלוקה ומגבלת הזמן להגשתן. ההצעה לתיקון התבססה על נימוקים של ניצול לרעה של האפשרות להגשת בקשות חלוקה מבקשות חלוקה ובכך יצירת כפל הליכים בהתייחס לבקשה אחת, כמו גם הצורך ביצירת ודאות משפטית לצדדים שלישיים ובהתייחס לעומסי העבודה במשרד הפטנטים האירופי. ההחלטה על תיקון תקנה 36 התקבלה ביום 25.3.2009 על ידי ה- Administrative Council, באופן שיטיל מגבלת זמן בת 24 חודשים להגשת בקשת חלוקה, שיימנו ממועד קבלת הודעה ממחלקת בחינת הפטנטים במהלך הבחינה כדלהלן:

"(1) The applicant may file a divisional application relating to any pending earlier European patent application, provided that:

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

(a) the divisional application is filed before the expiry of a time limit of twenty four months from the Examining Division's first communication in respect of the earliest application for which a communication has been issued, or

(b) the divisional application is filed before the expiry of a time limit of twenty four months from any communication in which the Examining Division has objected that the earlier application does not meet the requirements of Article 82, provided it was raising that specific objection for the first time...."

תיקון זה נכנס לתוקפו ביום 1.4.2010.

31. לאחר בחינת המצב בשנית הוחלט ב-EPO על תיקון נוסף לתקנות היישום שאוזכרו Decision of the Administrative Council of 16 October 2013 amending Rules 36, 38 and 135 of the Implementing Regulations to the European Patent Convention (CA/D 15/13 ((OJ EPO 2013, 501)). במסגרת תיקון אחרון זה שנעשה בעקבות ההחלטה האמורה ונכנס לתוקפו ביום 1.4.2014, תוקנה גם תקנה 36 ונקבע כי ניתן להגיש בקשת חלוקה ביחס לכל בקשה מוקדמת יותר התלויה ועומדת במועד החלוקה:

"(1)The applicant may file a divisional application relating to any pending earlier European patent application.

..."

הסדר זה ביטל את מגבלת הזמנים שהיתה קבועה להגשת בקשות חלוקה.

במקביל לשינוי זה, נקבע בתקנות הסדר חדש להטלת אגרות בגין הגשת בקשות חלוקה לפיו ככל שעולה סדר הבקשה כך תעריף האגרה שייגבה בגין ההגשה יגדל, ב- Rule 38(4):

"The Rules relating to Fees may provide for an additional fee as part of the filing fee in the case of a divisional application filed in respect of any earlier application which is itself a divisional application."

32. תיקונים אלה הסתמכו על בדיקה מקיפה שנעשתה בנושא, ממנה עלה כי על אף שחלה עליה במספר בקשות החלוקה שהוגשו ב-EPO בתקופה שמיד לאחר קבלת התיקון (ככל הנראה בשל הוראות המעבר לתיקון), לאחר תקופה מסוימת חזרה הכמות לערכים דומים לאלה שנמדדו בשנת 2009, טרם התיקון. כן עלתה המסקנה כי קיים קושי לעקוב אחר הגשת

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

בקשות במסגרת מגבלת הזמנים שנקבעה. אלה, כמו גם הערות שנתקבלו מהציבור הביאו בסופו של יום, לקבלת התיקון האחרון בשנת 2014 (ר' מסמך דברי ההסבר ל- CA/89/13 e "Amendments to the Implementing Regulations to the EPC regarding divisional (. applications (Rules 36, 38 and 135 EPC)"(Munich, 27.09.2013)

33. בארה"ב האפשרות להגשת בקשת חלוקה מבקשת פטנט מוקדמת מוגדרת בסעיפים 120-121 בחוק הפטנטים האמריקאי: 35 U.S.C. (יצוין כי סעיפים אלה תוקנו במסגרת התיקון האחרון Leahy-Smith America Invents Act (ה- AIA) משנת 2012) אם כי לא היה בתיקונים אלה כדי לשנות לענייננו):

35 U.S.C. §120:

"An application for patent for an invention disclosed in the manner provided by section 112(a) (other than the requirement to disclose the best mode) in an application previously filed in the United States, or as provided by section 363 or 385 which names an inventor or joint inventor in the previously filed application shall have the same effect, as to such invention, as though filed on the date of the prior application, if filed before the patenting or abandonment of or termination of proceedings on the first application or on an application similarly entitled to the benefit of the filing date of the first application and if it contains or is amended to contain a specific reference to the earlier filed application. No application shall be entitled to the benefit of an earlier filed application under this section unless an amendment containing the specific reference to the earlier filed application is submitted at such time during the pendency of the application as required by the Director. The Director may consider the failure to submit such an amendment within that time period as a waiver of any benefit under this section. The Director may establish procedures, including the requirement for payment of the fee specified in section 41(a)(7), to accept an unintentionally delayed submission of an amendment under this section."

35 U.S.C. §121:

"If two or more independent and distinct inventions are claimed in one application, the Director may require the application to be restricted to one of the inventions. If the other invention is made the subject of a divisional application which complies with the requirements of section 120 it shall be entitled to the benefit of the

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

filing date of the original application. A patent issuing on an application with respect to which a requirement for restriction under this section has been made, or on an application filed as a result of such a requirement, shall not be used as a reference either in the Patent and Trademark Office or in the courts against a divisional application or against the original application or any patent issued on either of them, if the divisional application is filed before the issuance of the patent on the other application. The validity of a patent shall not be questioned for failure of the Director to require the application to be restricted to one invention."

34. בהנחיית לבחינת בקשות לפטנט (MPEP) Manual of Patent Examining Procedure

מוגדר כי בקשת חלוקה, "Divisional application" היא :

A later application for an independent or distinct invention, carved out of a nonprovisional application (including a nonprovisional application resulting from an international application or international design application), an international application designating the United States, or an international design application designating the United States and disclosing and claiming only subject matter disclosed in the earlier or parent application, is known as a divisional application..." (201.06)

בדומה להוראות סעיף 24(ב) לחוק בישראל, גם בחוק של ארה"ב מוגדר כי בקשה כזו יכול שתוגש עקב דרישת הבוחן). שני סוגים נוספים של בקשות המוגשות בהסתמך על בקשות מוקדמות הינן: "Continuation Application" (בקשה שתוגש בהתבסס על אמצאה שגולתה בבקשה מקבילה לפטנט התלויה ועומדת ואולם אין להוסיף בתיאור של בקשה זו מידע חדש שלא היה קיים בבקשה ההורה; וכן בקשה מסוג "Continuation-in-part" המוגשת בזמן חיי הבקשה הקודמת, ואולם שיש בה כדי להוסיף על המידע שגולה בבקשה הקודמת עליה היא נסמכת.

35. המגבלות המוגדרות בסעיף 120 לחוק האמריקאי כפי שצוטט לעיל מתייחסות למועד הגשת בקשת החלוקה, שעליו לחול לפני שניתן פטנט בגין הבקשה המוקדמת, או טרם נזנחה או טרם הסתיימו לגביה ההליכים.

36. אוסיף ואציין שתקנה 1.78 ( ) Title 37 - Code of Federal Regulations Patents, Trademarks, and Copyrights מגדירה את התנאים להגשת בקשות חלוקה, בין היתר, מוגדרת מסגרת זמנים להגשתן.

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

37. מגבלות לעניין מספר בקשות החלוקה שניתן להגיש ב"שרשרת" אחת על רקע המסגרת החקיקתית המתוארת לעיל נדונו בערכאות השיפוטיות בארה"ב במספר מקרים. בשנת 1968 נדון בפני ה- Court of Customs and Patent Appeals עניין *In re Henriksen*, 55 (C.C.P.A. 1384 (C.C.P.A. 1968) (להלן: "עניין Henriksen"). בעניין זה קבע בית המשפט כי סעיף 120 לחוק אינו מספק כל מגבלה למספר בקשות החלוקה שניתן להגיש כחלוקות בעצמן הזכות כולן לתאריך הבקשה הראשונה. פרשנות זו נותרה עד היום הפרשנות המקובלת לסעיף 120 לחוק האמריקאי.

38. יצוין כי תקנה 1.78 כפי שנוסחה על ידי המחוקק שם ונכנסה לתוקפה בשנת 2007, כללה מגבלה לגבי הגשת בקשות חלוקה מסוג Continuation ומסוג Continuation in Part. למבקשים ניתנה אפשרות להגיש שתי בקשות חלוקה מסוגים אלה, וככל שהיו מעוניינים להגיש בקשה נוספת מסוג זה (שלישית ומעלה) ניתן היה לעשות זאת באמצעות הגשת בקשה המנמקת מדוע לא יכול היה המבקש להגיש את התיקונים, טיעונים או ראיות נוספת קודם לכן. יצוין כי מגבלה זו לא הוחלה ביחס לבקשות חלוקה מסוג Divisional, לגביהן לא נשללה האפשרות כי תוגשנה ב"שרשור", קרי, בסדרים גבוהים יותר.

39. תוקפו של תיקון זה ותיקונים נוספים נדון בבית המשפט הפדרלי לערעורים בארה"ב, במסגרת ערעור על פסק דין במסגרתו נקבע כי תיקון זה אינו עולה בקנה אחד עם לשון החוק.

בעניין זה, *Tafas v. Doll*, 559 F.3d 1345 (Fed. Cir. 2009), בית המשפט לערעורים קיבל בחלקו את הערעור שהגיש משרד הפטנטים בארה"ב על החלטת ה- District Court בעניין זה. בין היתר, נדון גם תוקפו של התיקון שהתייחס למגבלות על הגשת בקשות חלוקה במסגרת תקנה 1.78 ונקבע כי הוראה זו תבוטל.

40. בית המשפט, אבחן את הסוגיות המשפטיות שנדונו בפניו אל מול אלה שנדונו בעניין Henriksen שאוזכר לעיל. בתקנה 1.78 נקבעה מגבלה באשר למספר בקשות החלוקה שניתן להגיש, בעוד שבפרשנות בעניין Henriksen נדונה "שרשרת" של בקשות חלוקה, או בקשות חלוקה מסדרים גבוהים לאותה בקשה הורה, הנהנות כולן מאותו דין קדימה.

בחוות דעתו של השופט Bryson בפסק הדין נותחו הפרשנויות השונות לתקנה, ובין היתר, עלתה השאלה אם המגבלות שבתקנה 1.78 עשויות לחול גם על בקשות חלוקה מסדרים גבוהים. השופט Bryson מדגיש כי ההחלטה לפסול את תקנה 1.78 בנוסחה אינה כוללת בתוכה פסילה של מנגנון להגבלת מספר בקשות חלוקה מסדרים גבוהים, שהוא כאמור אינו נושא התקנה שנפסלה (בפסקא 2 לחוות דעתו):

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

"While that is a sufficient reason to invalidate Final Rule 78, it does not answer the question whether the rule is invalid as applied to serial continuances, i.e., a series of continuances in which each was co-pending with its immediate predecessor, but in which only the second in the series was co-pending with the first application. Under current law, all continuances in such a series, if they satisfy the other requirements of section 120, are deemed to have the same effective date as the first application. Rule 78 would change that practice.

...

The court today properly strikes down Final Rule 78 because its restrictions on co-pending, or parallel, continuations is contrary to the plain language of section 120, which provides that such a co-pending continuation "shall" be given the same priority date as the original application and which contains no restriction on the numbers of such applications that are permitted. That is not to say, however, that a revised rule that addressed only serial continuances and limited such continuances to only two--the first co-pending with the original application and the second co-pending with the first--would be struck down as reflecting an impermissible interpretation of section 120. That is not a question that we need to--or should--decide today, but in my view it is important to emphasize that the question remains open."

41. על פסק הדין הוגש ערעור שמאוחר יותר, נמחק בהסכמת הצדדים ולאחר שביטל משרד הפטנטים את התקנות שנדונו בו (יצוין גם כי נושא זה נדון גם ב- *Tafas v. Kappos*, 586 F.3d 1369, 1371 (Fed. Cir. 2009), אך ההלכה לא שונתה).

42. מהנחיות הבחינה של משרד הפטנטים האנגלי עולה כי לשון החוק שם אינה מגבילה הגשת בקשת חלוקה מבקשת חלוקה (ר' Manual of Patent Practice- MoPP בו תוקן החלק המתייחס לסעיף 15(9) לחוק (המתייחס לאפשרות הגשת בקשות חלוקה לפטנט) באפריל 2015):

"Section 15(9) does not exclude the possibility of a divisional application itself giving rise to a divisional application. Thus no objection should be raised simply because an application claims the date of an earlier divisional application. Where this is the case, the "earlier application" referred to in s.15(9) and r.19 will be the earlier divisional application, and so when deciding if the conditions

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

of r.19 are fulfilled, it is the status of this application and not that of the parent application from which the earlier divisional application derived that should be considered (see 15.19). The later divisional application will then take the filing date of the earlier divisional application, which, if validly claimed, will be the filing date of the original parent application"

[ההדגשה אינה במקור- א.ק.]

43. בדיון שנערך בפני הוסיפה המבקשת כי אף ביפן ובאוסטרליה לא הוטלו מגבלות על בקשות החלוקה שניתן להגיש. המבקשת הפנתה לעניין זה להוראות החוק, התקנות והוראות העבודה במדינות אלה (ר' פרוטוקול הדיון בעמ' 5, שורות 18-22 וכן בעמ' 6, שורות 15-8).

44. נוכח האמור עולה שלאורך השנים השתנתה הגישה במשרדי פטנטים שונים באשר לאפשרויות המוצבות בפני המבקש בבואו לחלק את בקשתו לפטנט והמגבלות שראוי להטיל על כך. שינוי זה במדינות היס אינו חזות הכל אך יש בו לפתוח את השער לשיקול מחדש של מדיניות שנקבעה. על שינוי מדיניות שנקבעה באורח מנומק להיות מבוסס על נתונים באשר למדיניות שהופעלה לאורך זמן.

45. לשם כך לצורך החלטה זו רוכזו כמויות בקשות החלוקה שהוגשו החל משנת 2005 ועד היום, כדלקמן:

שנה	סה"כ בקשות שקובלו באותה שנה וחולקו בטרם קיבול (בקשות "הורות")	סה"כ בקשות שקובלו	שנה
2005	59	2,261	2.6%
2006	68	2,621	2.6%
2007	63	2,641	2.4%
2008	83	1,906	4.4%
2009	85	2,013	4.2%
2010	261	2,291	11.4%
2011	168	5,105	3.3%
2012	193	3,386	5.7%
2013	212	3,698	5.7%
2014	207	3,984	5.2%
2015	208	3,474	6.0%

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

שנה	סה"כ בקשות שהוגשו באותה שנה	סה"כ בקשות לפטנט שהוגשו באותה שנה	סה"כ בקשות חלוקה שהוגשו באותה שנה
2006	7,547	240	3.2%
2007	8,051	314	3.9%
2008	7,789	410	5.3%
2009	6,800	494	7.3%
2010	7,300	722	9.9%
2011	6,885	575	8.4%
2012	6,793	679	10.0%
2013	6,184	621	10.0%
2014	6,273	514	8.2%
2015	6,904	689	10.0%

46. מהנתונים עולה כי בשנת 2006 היוו בקשות החלוקה לפטנט כ- 3.2% מכלל בקשות הפטנט שהוגשו באותה שנה. נתון זה מצוי במגמת עליה מתמדת מאז ועד סוף שנת 2015. כיום מהוות בקשות החלוקה כ- 10% מכלל הבקשות המוגשות (יצוין שמאחר ועל פי רוב חלוקה נעשית לאחר תחילת בחינה (בין אם ביזמת המבקש ובין אם ביזמת הרשם) הרי שבמידה מסויימת ניתן לייחס עליה זו גם לעליה המתמדת בכמות השנתית של הבקשות הנבחנות בחינה ראשונה).

47. בחינת נתוני הבקשות המקובלות בכל שנה מצביעה גם היא על עליה באחוז הבקשות המחולקות – בקשות הורות – מתוך סך הבקשות המקובלות באותה שנה. השוואת נתונים אלה נעשית בהתבסס על מועד האחרון להגשת בקשת חלוקה והוא מועד קיבול הבקשה ההורה. בשנת 2005 היוו הבקשות מהן התבצעה החלוקה (הבקשות ה"הורות") כ- 2.6% מסך הבקשות שקובלו באותה שנה. בשנת 2008 אחוז בקשות אלה עמד על 4.4% וניתן לראות כי בשנת 2010, השנה בה נכנס חוזר 81 לתוקף נתון זה כמעט שולש. משנת 2012 ועד היום מהוות הבקשות שחולקו כ- 6% מסך הבקשות שקובלו באותה שנה.

48. מהנתונים דלעיל ניתן לראות שבאופן כמותי החל משנת 2010 – שנת החלתו של חוזר 81 – היתה עליה משמעותית בכמות השימוש בהפעלת סעיף 24 לביצוע חלוקה: היו יותר בקשות הורות מהן בוצעה חלוקה וכך גם הוגשו יותר בקשות שחולקו. מגמות אלה ניכרות גם בהשוואת הכמויות לסך הבקשות שקובלו וגם לבקשות שהוגשו, בהתאמה.

49. מהנתונים עולה שלאחר תחולתו של חוזר 81, נחזתה עלייה בכמויות ושיעורי הפעלת סעיף 24 לחוק. הסבר אפשרי למגמה זו הוא שבצד מגבלת הזמן אשר נקבעה בחוק להגשת בקשות

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

החלוקה, טרם מועד קיבול הבקשה ההורה, נוספה הגבלה לכך שבקשות חלוקה יהיו מסדר ראשון בלבד. כפי שעמדה על כך המבקשת, לא ניתן לפסול שההגבלה הנוספת הביאה לריבוי הגשת בקשות חלוקה מסדר ראשון שנעשו ולו רק לשם שמירת זכויות. ספק בעיני אם בהתנהגות שכזו יהיה כדי לסייע לשמירה על הוודאות אותה התכוון חוזר 81 לשרת.

50. העלייה החדה בכמות בקשות החלוקה שהוגשו מאז הוחלו הוראות חוזר 81 היא נתון שלא ניתן היה לצפות אותו במועד קביעת הוראות החוזר.

51. מאידך, עולה מהנתונים שקודם לתחולתו של חוזר 81 כמות הבקשות לאורך התעורר חשש לפגיעה בערכי הודאות ומהירות הבחינה, היה נמוך ביותר לעומת העלייה המשמעותית במספר הכולל של בקשות חלוקה שהוגשו לאחריו. ספק אם בריבוי בקשות חלוקה יהיה כדי לשרת את אינטרס סיום הליכי הבחינה בזמן סביר ושיקולי וודאות משפטית.

52. בהמשך לאמור לעיל, שינוי מדיניות קיימת, שינוי הנחיות או ביטולן כפופים למבחני סבירות וענייניות, כמו גם לבחינת ההשפעה של שינוי אפשרי על אינטרסים קיימים. ר' י' זמיר **הסמכות המנהלית**, מהדורה ראשונה, כרך א' נבו הוצאה לאור (1996), עמ' 788:

"עם זאת, ברור כי השינוי או הביטול של הנחיות, כמו קביעת ההנחיות, חייבים לעמוד במבחן ההלכות המגבילות את שיקול הדעת, כגון, מבחן הענייניות ומבחן הסבירות. בין היתר, חובה לשקול גם את ההשפעה של השינוי או הביטול על אינטרסים מוגנים או ציפיות מוצדקות שנוצרו על יסוד ההנחיות הקיימות."

53. להשלמת שיקולי הנסיבות הנוכחיות יוער שבהשוואה לתקופת הוצאתו של חוזר 81, כיום משך הבחינה הכולל של בקשה לפטנט הוגבל ואף קוצר (ר' הוראות העבודה, נספח א' **בחינת בקשה לפטנט** הע-א/23.1 (21.4.2015) וחוזר רשם 005/2011-פטנטים **מדיניות מתן אורכות בבקשה לפטנט** (23.7.2013) המגבילים את כמות הארכות שניתן לקבל במהלך בחינה ל-15 חודשים; וכן הדוח השנתי של רשות הפטנטים לשנת 2014, בעמוד 25 גרף מס' 5). בהקשר זה יש לציין גם שמידת השפעתן של בקשות חלוקה על הליכי התנגדות למתן פטנט עם בקשות נלוות צומצם ואלה אינן מעכבות בהכרח את בירורה של ההתנגדות (ר' חוזר רשם 020/2012 וביטולו של חוזר מ.נ. 23).

54. אינטרס הודאות מחייב כי היקף האמצאה הנתבעת והזכות הבלעדית שמוענקת לבעל הפטנט יהיו ברורים. בהירות זו הינה חלק מהאיזונים שבבסיס שיטת הפטנטים (לשאלת היקף ההגנה שמעניק פטנט ר' ב-ע"א 2626/11 **חסין אש תעשיות בע"מ נ' קוניאל אנטוניו (ישראל) בע"מ** (פורסם בנבו, 11.4.2013) בפסקאות 35-38 להחלטה). משקבע המחוקק בסעיף 24(א) לחוק את אפשרותו של המבקש לחלק את בקשתו ובהנחה שהמבקש נוקט פעולותיו בזהירות המוגברת המתאימה, ובהתחשב באמצעי הבקרה על מהלך הבחינה הנובעים מעדכוני הוראות

רשם הפטנטים, המדגמים וסימני המסחר

העבודה ותוזרי הרשם, נראה שיהיה בכך לסייע בהגדרת היקף האמצאה הנתבעת ובכך לשרת את הוודאות המשפטית לכלל הציבור.

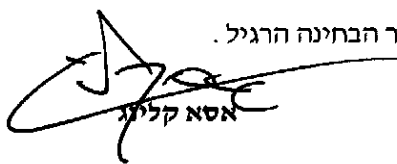
55. מכאן ששונן הנסיבות לאורך נקבע חוזר 81. נראה כי בשלה העת לבחון מחדש את המגבלות המוטלות על הגשת בקשות חלוקה לפטנט.

56. אציין שלשם השגת מטרות סיום הליכי הבחינה בזמן סביר והוודאות המשפטית לכלל הציבור, אין לשלול את האפשרות שבאשר לבקשות חלוקה מסדרים גבוהים יהיה מקום להטיל מגבלות נוספות על מהלך הבחינה כגון הטלת מגבלה על משך זמן הבחינה של בקשות שכאלה או הטלת אגרות גבוהות יותר בגין הגשת בקשות מסוג זה, כפי שנעשה באירופה.

57. בעניין הבקשה דנן, כפי שעומדת על כך המבקשת, בקשה 696' מתארת טיפול בסרטן השד באמצעות נוגדני אנטי-ErbB2, ותובעת שימוש בנוגדן וכן את הנוגדן עצמו במאפיינים מסויים (תביעות עצמאיות 1 ו-8 לבקשה). המדובר ברכיבים, שכפי שטוענת המבקשת, הוסרו מפטנט 084' במהלך בחינת הבקשה. בקשות החלוקה בענייננו מושתתות למעשה על ההנמקה לחלוקה העומדת בפני הרשם בבואו להפעיל סמכותו לפי סעיף 24(ב) לחוק – שבבקשה היתה יותר מאמצאה אחת. משניתנו פטנטים 201' ו-084' חלה החזקה שבחוק (סעיף 8) באשר לכלל אחדות האמצאה בכל אחד מהפטנטים הללו. בזירוז הענקת פטנטים מצומצמים כגון אלה שבבקשות החלוקה דנן יהיה כדי לשרת את מטרות החוק ואת הוודאות המשפטית הרצויה לכלל הציבור.

58. לאור האמור, איני מוצא להחיל את הוראות חוזר רשם 81 על בקשת הפטנט שבפני ואיני רואה מניעה להמשך בחינתה של בקשה 696'. מובן שאין בקביעה זו כדי להשליך על המשך בחינתה העניינית של הבקשה או על שאלת קיבולה בתום הליך בחינה מלא וסדור.

59. סוף דבר, בקשה 696' תיבחן בהתאם למועד הגשתה ובתור הבחינה הרגיל.

אסא קליגון

רשם הפטנטים, המדגמים
וסימני המסחר

ניתן בירושלים ביום
ב' שבט, תשע"ו
12 ינואר, 2016

951-99-2015-006172

סימוכין: